

יתד, התכנית הלאומית לצעירות וצעירים במצבי סיכון סיכום ישיבת הוועדה הארצית מיום 16.4.18

נוכחים:

מירב דדיה מולד, משרד העבודה והשירותים החברתיים; ציפי נחשון-גליק, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; שרה כהן, משרד הקליטה; אלדד ימין, המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל; ענבל דור, עלם, נציגת הארגונים החברתיים; ירון בראון, ילדים בסיכוי, נציג הארגונים החברתיים; גל יעקבי, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; פרופ' חיה יצחקי, ביה"ס לעבודה סוציאלית אוניברסיטת בר אילן; שלו ובו, הרשות לשירות לאומי אזרחי; שולה מוזס, קרן מוזס וולפוביץ, נציגת פילנתרופיה; עינת רייך, פורום כפרי הנוער, נציגת פילנתרופיה; אריאלה איטח-קבו, צה"ל; הילה סופרמן – הרניק, מטה יתד; שלומית פסח-גלבוע, אשלים מטה יתד.

נעדרו:

יעל אגמון, משרד האוצר, שלומציון קאופמן רוזנברג, משרד הביטחון; אברהם לוי, משרד החינוך; חן ברוך-כהן, משרד השיכון; אפרת בנימין, המשרד לשוויון חברתי; אפרת בן חורין, המוסד לביטוח לאומי;

אורחים:

גילה רונן, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; חגית עשור, ממונה מחוזית ירושלים, תכנית יתד; אבי פליישון, תב"ת; ענבל פיש, תב"ת; רעות קדרון מיזם עובדים ביחד; קרן? ארץ עיר, עובדים ביחד; שלי נורדהיים, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

עיקרי הדברים:

1. עדכונים – מירב דדיה מולד:

- עינת רייך מחליפה את רונית עמית כנציגת הפילנתרופיה בוועדה.
- שלו ובו מסיים את תפקידו ברשות לשירות לאומי-אזרחי ובוועדה הארצית. מחליפתו תצטרף לישיבה הקרובה.
- החלה עבודה לפיתוח מענים בנושא השלמת השכלה יחד עם משרד החינוך. החל תהליך למידה של הפלטפורמות הקיימות להשלמת השכלה וכן סקירת מודלים של השלמת השכלה בעולם. ארגונים ומשרדים שרוצים להיות שותפים לתהליך הפיתוח, כולל התייחסות לתהליכי איתור ומיפוי תלמידים וצעירים הזקוקים להשלמת השכלה, מוזמנים לפנות ישירות למירב.
- מיזם מנטורניג לצעירים – התקבל אישור מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים להתחיל במיזם משותף בנושא עם קרן רש"י. לאחר גמר התהליך בוועדת מכרזים תוקם וועדת היגוי למיזם, ימונה מנהל פרויקט מטעם הקרן ויצא קול קורא לעמותות המפעילות מנטורניג.

2. הצגת נושא תעסוקת צעירים בסיכון:

- א. תעסוקה בישראל וזרוע העבודה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – גל יעקבי:
- מטה הממונה על תעסוקה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים אמון בין היתר על קידום תעסוקת אוכלוסיות, הכשרה מקצועית, מה"ט.
 - מנהל תעסוקת אוכלוסיות מטפל במגוון אוכלוסיות ייחודיות בין היתר צעירים בפריפריה.
 - במסגרת המנהל מוקם בימים אלה אגף לתעסוקת אוכלוסיית רווחה שיטפל גם בתעסוקת צעירים במצבי סיכון.
 - שלי נורדהיים: האגף ימשיך בפעילות הקיימת כמו מרכזי הזדמנות לאוכ' רווחה. מקווה שצעירי תכנית יתד ישתלבו בתוך מרכזי הזדמנות, כדי לתת להם יחד מענה מעמיק ומותאם לצרכיהם בתחום התעסוקה.
 - שוק העבודה בישראל מתאפיין בירידה בשיעור האבטלה ועלייה בשיעור השתתפות בקרב כלל האוכלוסיות. מגמה כללית בישראל. זאת בהתאם ליעדים להגדלת השתתפות בתעסוקה שקבעה הממשלה.
 - היעדים העתידיים של המטה יכללו התייחסות, לא רק לשיעור ההשתתפות אלא גם לאיכות התעסוקה מבחינת: היקף המשרה, סוגי המשרות, גובה השכר, צמצום פערים בשכר.

- המטה שם דגש על הכשרות המייצרות תשואה בשכר וחיזוק מיומנויות הנדרשות לשוק העבודה המשתנה.
- ב. ליווי תעסוקתי של צעירים במצבי סיכון – חגית עשור:
 - צעירים במצבי סיכון גם בטווח המיידי והארוך היא חוויה של הישרדות: כלכלית, דיור, חרדות, בדידות. בעקבות ניסיון העבר.
 - תהליך הליווי של הצעיר צריך להיות בהתייחסות הן לטווח המידי - מציאת עבודה מתאימה לשם התמודדות עם הצרכים המידיים, והן לטווח הארוך בניית תפיסת עתיד והרחבת ההזדמנויות. שני התהליכים צריכים להיות מבוססים על יצירת קשר ואמון, ותוך התייחסות לפערים וההתמודדויות הייחודיות לצעירים אלה.
- הבהרות מהמשתתפים:
 - יכולות הרישות החברתי של הצעירים, והיכולת להגיע לאנשים בעלי השפעה וקשרים גדלה מאוד בשנים האחרונות. באמצעות שימוש נכון ושליטה ברשתות החברתיות.
 - כבר בתהליך התכנון לטווח הארוך ניתן להבחין בפרע בין צעירים במצבי סיכון וצעירים אחרים. לצעירים במצבי סיכון חסרה ההזדמנות והיכולת להשהות את קבלת החלטות לגבי עתידם – דבר שמאפיין צעירים אחרים.
 - משך הליווי הפרטני בתכניות המופעלות בשירות נוצ"ץ הוא בין שנה לשנה וחצי בתדירות משתנה.
 - בנוסף תכניות מציעות גם תהליכים קבוצתיים למשך זמן מצומצם.
 - הליווי הוא ע"י עו"ס שיוודע לעזור להתמודד עם החסמים ומומחה בנושא התעסוקתי.

ג. הצגת מיזם עובדים ביחד – רעות קדרון

- מיזם עובדים ביחד פועל באזור הדרום, בהתאם למסמך העקרונות של השולחן העגול הבין מגזרי, ולהחלטת ממשלה למיזם משותף בין משרד העבודה לבין הפילנתרופיה כפיילוט לשלוש שנים.
- קהל היעד: צעירים בפריפריה 18-25 במחוז הדרום שאינם משולבים בעבודה איכותית ואשר עונים על קריטריונים נוספים שמעידים על צורך בליווי לנושא תעסוקה.
- המיזם פועל לזיהוי ויישום הפרקטיקות המיטביות לשילוב צעירים בפריפריה בתעסוקה איכותית.
- מהות המיזם: גוף מתכלל המתאם ומעשיר את עבודת מגוון הארגונים השונים (ממשלתיים וחברתיים) הפועלים כבר היום בתחום התעסוקה לצעירים בדרום. פיתוח היכולת, הידע והמשאבים של ארגונים ומייצר תשתיות שיאפשרו קידום הנושא בדרום.
- בנוסף עובד המיזם עם המעסיקים, מפתח קשרי מעסיקים לשם התאמת ההכשרות והמענים לצרכי המעסיקים בדרום, בניית יכולות של מעסיקים לקליטת עובדים צעירים המקבלים ליווי / הכשרה במסגרת המיזם.
- החיבור בין הארגונים מאפשר לצעירים לקבל מענה שלם והמשכי כמו הכוון, מלגות, השמה, ליווי בתחילת העבודה ועוד.
- הכלים שמציע המיזם יכולים להשלים את הכלים שיש לתכניות המופעלות במסגרת יתד והמחלקות לשירותים חברתיים.

הבהרות מהמשתתפים:

- חשוב לבחון את הקשר והעבודה המשותפת עם התכניות השונות כדי שריבוי התכניות לא ייצור מצב שאותם צעירים מקבלים שירות במקביל מכמה גופים, בעוד שצעירים אחרים לא מקבלים שירותים כיוון שלא הצלחנו לאתר אותם.
- יש לתת את הדעת איך עובדים נכון ברשויות שבחרו להפעיל שתי תכניות תעסוקה – במסגרת מיזם עובדים ביחד ובמסגרת יתד.
- צריך לפעול בדרכים חדשות שיאפשרו להתגבר על המחסור במקומות תעסוקה, בעיות נגישות ותחבורה וחסמים חברתיים המאפיינים חלק מיישובי הדרום.
- מומלץ לייצר יחד מודלים שיתנו פתרונות לנושאים שלא מקבלים מענה היום במסגרות ההכוון והליווי התעסוקתי הקיימות. למשל - מודולות משותפות של איתור, חניכות אצל מעסיקים, קשרי מעסיקים.

סיכום נקודות ונושאים להמשך עבודה בנושא התעסוקה – מירב דדיה מולד:

- יצירת חיבור בין כלל התכניות והמאמצים בתחום התעסוקה הן ביתד, הן בעובדים ביחד והן במסגרות אחרות. חיבור זה יאפשר זיהוי ויישום של פרקטיקות אפקטיביות וימנע כפילויות.
- יש לאתר נושאים בתחום התעסוקה שכרגע אינם מטופלים ולפתח אותם.
- יש לבחון ולפתח דרכים לאיתור צעירים שלא מקבלים סיוע בנושא התעסוקה
- הישיבה הבאה תמשיך לעסוק בנושא התעסוקה כולל הצגת המערך הנבנה בשיתוף תב"ת ואגף אוכלוסיות רווחה במטה הממונה על התעסוקה.